ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 10ης Μαρτίου 1992 *

Στην υπόθεση C-188/88,

NMB (Deutschland) GmbH, εταιρία γερμανικού δικαίου που εδρεύει στο Neu-Isenbourg (Γερμανία),

NMB Italia Srl, εταιρία ιταλικού δικαίου που εδρεύει στο Mazzo di Rho (Ιταλία),

NMB (UK) Ltd, εταιρία αγγλικού δικαίου που εδρεύει στο Bracknell (Ηνωμένο Βασίλειο),

εκπροσωπούμενες από τον I. S. Forrester, δικηγόρο Σκωτίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Marc Loesch, 8, rue Zithe,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Jacques Bourgeois, κύριο νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τους Mark Cran, QC, και David Anderson, δικηγόρο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

και

FEBMA (Federation of European Bearing Manufacturers' Associations), εκπροσωπουμένης από τους Dietrich Ehle και Volker Schiller, δικηγόρους Κολωνίας, με αντίκλητους στο Λουξεμβούργο τους Arendt και Harles,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται η ακύρωση των αποφάσεων 88/327/ΕΟΚ, 88/328/ΕΟΚ και 88/329/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Απριλίου 1988, όσον αφορά την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που εισπράχθηκαν επί ορισμένων εισαγωγών ρουλεμάν με σφαιρίδια (μπίλιες) καταγωγής Σιγκαπούρης (ΕΕ L 148, σ. 26, 28 και 31), που απευθύνονται προς τις προσφεύγουσες αντιστοίχως, καθόσον απορρίπτουν εν μέρει τις αιτήσεις τους για επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που εισπράχθηκαν το 1985 και το 1986 επί ορισμένων εισαγωγών ρουλεμάν με σφαιρίδια καταγωγής Σιγκαπούρης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Joliet, πρόεδρο τμήματος, Sir Gordon Slynn, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauro
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τους διαδίκους που αγόρευσαν κατά τη συνεδρίαση της 5ης Φεβρουαρίου 1991,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Ιουλίου 1988, οι εταιρίες NMB Deutschland GmbH, NMB Italia Srl και NMB (UK) Ltd (στο εξής: ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB) ζήτησαν, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, την ακύρωση των αποφάσεων 88/327/ΕΟΚ, 88/328/ΕΟΚ και 88/329/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Απριλίου 1988, όσον αφορά την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που εισπράχθηκαν επί ορισμένων εισαγωγών ρουλεμάν με σφαιρίδια (μπίλιες) καταγωγής Σιγκαπούρης (ΕΕ L 148, σ. 26, 28 και 31· στο εξής:

προσβαλλόμενες αποφάσεις). Με τις αποφάσεις αυτές η Επιτροπή απέρριψε εν μέρει τις αιτήσεις των ευρωπαϊκών θυγατρικών της NMB για την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που εισπράχθηκαν το 1985 και το 1986.

2 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB πωλούν εντός της Κοινότητας ρουλεμάν με σφαιρίδια μεγάλης ακριβείας που τους προμηθεύει η NMB Singapour Ltd. Οι προσφεύγουσες καθώς και η NMB Singapour Ltd ανήκουν στον όμιλο Minebea (Nippon Miniature Bearing) και είναι θυγατρικές κατά 100 % της ιαπωνικής μητρικής εταιρίας.

3 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2089/84 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1984, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων ενσφαίρων τριβέων (ρουλεμάν), καταγωγής Ιαπωνίας και Σιγκαπούρης (ΕΕ L 193, σ. 1), επιβλήθηκε δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ρουλεμάν με σφαιρίδια κατασκευής Σιγκαπούρης ίσος προς το 33 % της καθαρής τιμής « ελεύθερο στα σύνορα της Κοινότητας ».

4 Κάθε μια από τις προσφεύγουσες υπέβαλε, βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2176/84 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 201, σ. 1· στο εξής: βασικός κανονισμός), αίτηση μερικής επιστροφής των δασμών αντιντάμπινγκ που εισπράχθηκαν επί των εισαγωγών ενσφαίρων τριβέων τις οποίες πραγματοποίησαν κατά τα έτη 1985 και 1986.

5 Το άρθρο 16 προβλέπει ότι, όταν ο εισαγωγέας μπορεί να αποδείξει ότι ο εισπραχθείς δασμός υπερβαίνει το πραγματικό περιθώριο ντάμπινγκ (δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της κανονικής αξίας και της τιμής εξαγωγής), το υπερβάλλον ποσό επιστρέφεται.

6 Με την ανακοίνωση 86/C/266/02της 15ης Οκτωβρίου 1986 (ΕΕ C 266, σ. 2), η Επιτροπή καθόρισε τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 16 του βασικού κανονισμού. Ο τίτλος ΙΙ, σημείο 2, στοιχείο α, της ανακοίνωσης αυτής ορίζει ότι το πραγματικό περιθώριο ντάμπινγκ καθορίζεται κατόπιν συγκρίσεως της κανονικής αξίας με την τιμή εξαγωγής. Το σημείο 2, στοιχείο γ, ορίζει τις αρχές που εφαρμόζονται στην περίπτωση όπου υπάρχει σύνδεσμος μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού.

7 Η εν λόγω διάταξη προβλέπει μεταξύ άλλων ότι:

« (...) η τιμή εξαγωγής δύναται να κατασκευαστεί με βάση την τιμή στην οποία το εισαγόμενο προϊόν μεταπωλείται για πρώτη φορά σε έναν ανεξάρτητο αγοραστή (...) Στις περιπτώσεις αυτές, θα λάβουν χώρα προσαρμογές, ώστε να ληφθούν υπόψη όλα τα έξοδα που έχουν ανακύψει μεταξύ εισαγωγής και μεταπωλήσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των δασμών και φόρων, και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους.

Οι προσαρμογές αυτές περιλαμβάνουν, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:

(...)

ii) δασμοί, δασμοί αντιντάμπινγκ και άλλοι φόροι πληρωτέοι στη χώρα εισαγωγής εξαιτίας της εισαγωγής ή της πωλήσεως των εμπορευμάτων ».

8 Ο τίτλος ΙΙ, παράγραφος 2, στοιχείο γ, της ανακοίνωσης προβλέπει ότι:

« Σε περίπτωση που η τιμή εξαγωγής κατασκευάζεται σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2176/84, οποιαδήποτε πληρωμή

δασμών αντιντάμπινγκ για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία του εν λόγω προϊόντος στην Κοινότητα θεωρείται δαπάνη που προκύπτει μεταξύ εισαγωγής και μεταπώλησης.

Συνεπώς, οποιαδήποτε επιστροφή, είτε ολική είτε μερική, δασμών αντιντάμπινγκ που έχουν καταβληθεί για αποστολές που έχουν εισαχθεί από εισαγωγέα συνδεόμενο με τον εξαγωγέα πραγματοποιείται μόνο με τους ακόλουθους όρους, εφόσον όλοι οι υπόλοιποι συντελεστές παραμένουν αμετάβλητοι:

— αν τα εν λόγω προϊόντα μεταπωλήθηκαν στον πρώτο ανεξάρτητο αγοραστή χωρίς καταβολή των δασμών, καταβάλλονται επιστροφές στην επιχείρηση που πλήρωσε τους δασμούς εάν η τιμή μεταπώλησης αυξήθηκε κατά το ποσό του περιθωρίου ντάμπινγκ ή ενός μέρους του,

— αν τα εν λόγω προϊόντα μεταπωλήθηκαν στον πρώτο ανεξάρτητο αγοραστή με καταβολή των δασμών, καταβάλλονται επιστροφές εάν η τιμή μεταπώλησης αυξήθηκε κατά το ποσό του περιθωρίου ντάμπινγκ καθώς και των καταβληθέντων δασμών. Στην περίπτωση αυτή, ο αιτών διατηρεί τη δυνατότητα να χρεώσει στον αγοραστή το ποσό που ενδεχομένως επιστρέφεται. »

9 Κατ' εφαρμογή των αρχών αυτών, η Επιτροπή δέχθηκε εν μέρει και εν μέρει απέρριψε, με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της 22ας Απριλίου 1988, τις αιτήσεις για επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που είχαν υποβάλει οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB. Η μερική απόρριψη εξηγείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή, υπολογίζοντας την κατασκευασμένη τιμή εξαγωγής, αφαίρεσε τους δασμούς αντιντάμπινγκ που είχαν καταβάλει οι προσφεύγουσες.

10 Η αντιμετώπιση αυτή αιτιολογείται στις προσβαλλόμενες αποφάσεις κατά τον ακόλουθο τρόπο. Πρώτον, το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι πρέπει να αφαιρούνται από την τιμή μεταπωλήσεως όλοι οι δασμοί, περιλαμβανομένων και των δασμών αντιντάμπινγκ. Δεύτερον, η Επιτροπή υπογραμμίζει, ότι αν η αιτούσα είχε πωλήσει χωρίς καταβολή δασμών, θα της αρκούσε να αυξήσει μια φορά την τιμή της για να μπορεί να ζητήσει επιστροφή. Όταν το εισαγό-

μενο προϊόν μεταπωλείται εντός της Κοινότητας με καταβολή δασμών, όπως έγινε εν προκειμένω, αρκεί μια μόνο αύξηση της τιμής μεταπωλήσεως έστω και ισοδύναμη με το ποσό του δασμού, αρκεί η Επιτροπή να έχει τη διαβεβαίωση ότι η αύξηση αυτή της τιμής που πληρώνει ο ανεξάρτητος αγοραστής εξαλείφει ή μειώνει το περιθώριο ντάμπινγκ και δεν αντιπροσωπεύει απλώς τον δασμό αντιντάμπινγκ με τον οποίο ο εισαγωγέας θα μπορούσε να επιβαρύνει τον πελάτη του αν είχε λάβει επιστροφή. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, για παράδειγμα, αν οι δαπάνες που έκανε η NMB, στο διάστημα μεταξύ της εισαγωγής και της μεταπώλησης, ή η κανονική αξία της Minebea είχαν μειωθεί από την αρχική περίοδο έρευνας. Επιπλέον, άλλες αλλαγές στις περιστάσεις θα ήταν δυνατόν να απαιτήσουν την εφαρμογή διαφορετικών προσαρμογών ή μεθόδων υπολογισμού που μπορεί να οδηγήσουν στο ίδιο αποτέλεσμα, π.χ. την εξάλειψη ή μείωση του περιθωρίου ντάμπινγκ με απλή αύξηση της τιμής. Στην παρούσα περίπτωση δεν υπάρχει ένδειξη ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις.

11 Με την προσφυγή τους οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB αναφέρονται στους όρους τους οποίους επιβάλλει η νομοθεσία στους συνδεομένους εισαγωγείς για να μπορούν να λάβουν επιστροφή ολοκλήρου ή μέρους του δασμού αντιντάμπινγκ που κατέβαλαν. Κατά την άποψή τους, οι εν λόγω εισαγωγείς οφείλουν να αποδείξουν ότι η τιμή στην οποία αγοράζουν τα προϊόντα τους, δηλαδή η τιμή εξαγωγής δεν είναι πλέον χαμηλότερη της κανονικής αξίας. Προς τούτο θα πρέπει να αποδείξουν ότι η τιμή, στην οποία μεταπωλούν τα προϊόντα αυτά στους πελάτες τους και από την οποία υπολογίζεται η τιμή εξαγωγής, αυξήθηκε δύο φορές. Η πρώτη αύξηση έχει σκοπό να αντισταθμίσει το περιθώριο ντάμπινγκ· η δεύτερη αντιπροσωπεύει τους δασμούς αντιντάμπινγκ που κλήθηκαν να καταβάλουν. Κατόπιν της αναλύσεως αυτής, οι προσφεύγουσες διατυπώνουν τις ακόλουθες τέσσερις αιτιάσεις.

12 Πρώτον, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι, κρίνοντας ότι πρέπει να αφαιρεθούν οι δασμοί αντιντάμπινγκ κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής των συνδεομένων εισαγωγέων, η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού. Προς στήριξη της αιτιάσεως αυτής, οι προσφεύγουσες προβάλλουν τα ακόλουθα επιχειρήματα. Πρώτον, η ερμηνεία που υιοθέτησε η Επιτροπή δεν συμβιβάζεται με την αρχή της αναλογικότητας: επιβάλλει στους συνδεομένους εισαγωγείς μία επιβάρυνση που υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για τη διόρθωση των αποτελεσμάτων του ντάμπινγκ και κατ' αυτόν τον τρόπο προστατεύει υπέρ το δέον τις εγκατεστημένες στην Κοινότητα επιχειρήσεις. Εξάλλου, η ερμηνεία αυτή έχει αποτελέσματα που συνιστούν δυσμενή διάκριση. Οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς και οι συνδεόμενοι εισαγωγείς αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο όσον αφορά την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ, χωρίς αντικειμενική δικαιολογία: οι πρώτοι μπορούν να λάβουν την επιστροφή αυτή μόλις αντισταθμιστεί το ντάμπινγκ, ενώ οι

δεύτεροι πρέπει επιπλέον να αυξήσουν την τιμή που χρεώνουν στους πελάτες τους κατά ένα ποσό ίσο προς τον καταβληθέντα δασμό. Τέλος, ερμηνεύοντας τον βασικό κανονισμό, η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη την πρακτική των εμπορικών εταίρων της Κοινότητας οι οποίοι δεν αφαιρούν τους δασμούς αντιντάμπινγκ κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής.

13 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, δεύτερον, ότι η Επιτροπή, στηρίζοντας τις προσβαλλόμενες αποφάσεις σε μια ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε μετά τα έτη για τα οποία ζητούν την επιστροφή των δασμών, παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Παρατηρούν δε ότι πριν από τη δημοσίευση της ανακοινώσεως της Επιτροπής, δηλαδή πριν από το 1986, μπορούσαν ευλόγως να θεωρήσουν ότι θα τους επιστρέφονταν οι δασμοί που κατέβαλαν το 1985 και το 1986 αφού είχε αντισταθμιστεί το περιθώριο ντάμπινγκ. Κατά την άποψή τους, η εύλογη αυτή προσδοκία τους διαψεύσθηκε όταν η Επιτροπή επισήμανε με την ανακοίνωσή της ότι, για να επιτύχουν επιστροφή των δασμών, οι συνδεόμενοι εισαγωγείς πρέπει να αυξήσουν τις τιμές που χρεώνουν στους πελάτες τους με ποσό ίσο προς τους καταβληθέντες δασμούς.

14 Τρίτον, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή ενήργησε κατά τρόπο και με σκοπό διαφορετικό αυτών για τους οποίους της χορηγήθηκαν οι αρμοδιότητές της και επομένως ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας. Συναφώς παρατηρούν ότι οι συνδεόμενοι εισαγωγείς καλούνται να υποστούν επιβάρυνση η οποία υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο προκειμένου να διορθωθούν τα αποτελέσματα του ντάμπινγκ, υφίστανται δυσμενή διάκριση, η δε ευρωπαϊκή βιομηχανία έτυχε υπερβολικά μεγάλης προστασίας.

15 Τέλος, και για την περίπτωση όπου το Δικαστήριο θα έκρινε ορθή την ερμηνεία που υποστηρίζει η Επιτροπή, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι ο βασικός κανονισμός αντιβαίνει στο άρθρο VI της ΓΣΔΕ και στον κώδικα αντιντάμπινγκ που εκδόθηκαν σε εκτέλεση της διάταξης αυτής. Συμπεραίνουν δε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΟΚ, ο κανονισμός αυτός πρέπει να κριθεί ανεφάρμοστος εν προκειμένω, οπότε οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν θα έχουν έρεισμα.

16 Με Διάταξη της 19ης Ιανουαρίου 1989, το Δικαστήριο επέτρεψε στην Federation of European Bearing Manufacturers' Association (στο εξής: FEBMA) να παρέμβει προς υποστήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.

17 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εφαρμοστέα κανονιστική ρύθμιση καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

Επί του παραδεκτού ορισμένων λόγων ακυρώσεως

18 Η Επιτροπή εγείρει προκαταρκτικώς ενστάσεις όσον αφορά το παραδεκτό ορισμένων από τους λόγους ακυρώσεως που προβάλλουν οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB προς στήριξη της προσφυγής τους.

19 Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι οι λόγοι αυτοί στρέφονται κατά μιας πολιτικής, της πολιτικής που ακολουθεί η Επιτροπή στο θέμα της επιστροφής των δασμών αντιντάμπινγκ, ενώ κατά το άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΟΚ ο έλεγχος του Δικαστηρίου αφορά τη νομιμότητα των πράξεων του Συμβουλίου ή της Επιτροπής.

20 Πρέπει να σημειωθεί σχετικώς ότι, όπως προκύπτει από τα αιτήματα των προσφευγουσών, η προσφυγή σκοπεί μόνο την ακύρωση των αποφάσεων 88/327, 88/328 και 88/329. Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB αναφέρονται μεν συχνά στην «πολιτική» της Επιτροπής, πλην όμως, είναι σαφές ότι βάλλουν μόνο κατά των εν λόγω αποφάσεων που αποτελούν εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

21 Εν συνεχεία η Επιτροπή παρατηρεί ότι ορισμένοι από τους λόγους ακυρώσεως που προβάλλουν οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB στο πλαίσιο της προσφυγής τους

εξέρχονται του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 173 της Συνθήκης και ιδίως αυτοί που αναφέρονται στη διάσταση μεταξύ του τρόπου κατά τον οποίο αντιμετώπισε η Επιτροπή το ζήτημα και της πρακτικής που ακολουθούν οι εμπορικοί εταίροι της καθώς και στην παράβαση των κανόνων του κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ.

22 Όσον αφορά την πρακτική των εμπορικών εταίρων της Κοινότητας πρέπει να σημειωθεί ότι ναι μεν αυτή δεν αποτελεί παράμετρο ελέγχου της κοινοτικής νομιμότητας, μπορεί όμως να προβληθεί, όπως εν προκειμένω, ως επιχείρημα υπέρ του ισχυρισμού ότι η Επιτροπή δεν ερμήνευσε σωστά τις διατάξεις του κοινοτικού κανονισμού.

23 Όσον αφορά τη φερομένη παράβαση των κανόνων του κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από την απόφαση της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1991, σ. I-2069), η παράβαση αυτή μπορεί να προβληθεί στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας του κοινοτικού βασικού κανονισμού.

24 Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι οι λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους οι προσφεύγουσες επικαλούνται το παράνομο του βασικού κανονισμού είναι απαράδεκτοι. Προς στήριξη της απόψεως αυτής προβάλλει τρία επιχειρήματα. Πρώτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τον κανονισμό αυτό στο σύνολό του χωρίς να προσδιορίζουν επακριβώς τη διάταξη την οποία θεωρούν παράνομη. Εξάλλου, δεν διατυπώνουν κανένα αίτημα σχετικά με τον εν λόγω κανονισμό στο αιτητικό της προσφυγής τους. Τέλος, ζητούν την ακύρωση του κανονισμού, ενώ το μόνο που μπορούν να πράξουν είναι να επικαλεστούν το ανεφάρμοστο αυτού, στηριζόμενες στο άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΟΚ, δεδομένου ότι έχει παρέλθει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούσε να ασκηθεί προσφυγή κατά της πράξεως αυτής.

25 Εν πρώτοις πρέπει να σημειωθεί ότι, αφού η διαφορά αφορά την αφαίρεση των δασμών αντιντάμπινγκ που έγινε με τις τρεις προσβαλλόμενες αποφάσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού, είναι φανερό ότι οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη νομιμότητα της διάταξης αυτής καθόσον εφαρμόζεται στην περίπτωση της επιστροφής των δασμών αντιντάμπινγκ και όχι τη νομιμότητα ολόκληρου του βασικού κανονισμού. Εξάλλου, η επίκληση της ελλείψεως

νομιμότητας ενός κανονισμού στο πλαίσιο μιας προσφυγής που στρέφεται κατά ατομικών αποφάσεων αποτελεί λόγο ακυρώσεως που προβάλλεται στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής· επομένως, ο λόγος αυτός δεν χρειάζεται να περιλαμβάνεται στο αιτητικό της προσφυγής, αλλά πρέπει απλώς να μνημονεύεται στη νομική βάση της. Τέλος, από το δικόγραφο της προσφυγής προκύπτει σαφώς ότι το αίτημα είναι η ακύρωση όχι του βασικού κανονισμού ή ορισμένων διατάξεών του, αλλά των τριών προσβαλλομένων αποφάσεων για τον λόγο, μεταξύ άλλων, ότι στηρίζονται σε παράνομη διάταξη του κανονισμού αυτού, ο οποίος πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 184 της Συνθήκης ΕΟΚ, να κηρυχθεί ανεφάρμοστος.

26 Κατά συνέπεια, οι ενστάσεις που προέβαλε η Επιτροπή περί απαραδέκτου ορισμένων λόγων ακυρώσεως είναι απορριπτέες.

Επί της ουσίας

Α — *Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως περί της εσφαλμένης ερμηνείας του βασικού κανονισμού*

27 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB παρατηρούν ότι η Επιτροπή ερμηνεύει τον βασικό κανονισμό κατά τρόπο λανθασμένο με την προαναφερθείσα ανακοίνωση του 1986 και τις επίδικες αποφάσεις. Υπογραμμίζουν δε ότι, σύμφωνα με τον κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ, το άρθρο 16 του βασικού κανονισμού εξαρτά το δικαίωμα για επιστροφή του δασμού αντιντάμπινγκ από μία μόνο προϋπόθεση: την απόδειξη ότι το ποσό του καταβληθέντος δασμού υπερβαίνει το πραγματικό περιθώριο ντάμπινγκ.

28 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB παρατηρούν ότι, όταν ο συνδεόμενος εισαγωγέας αυξήσει την τιμή μεταπωλήσεως εντός της Κοινότητας κατά ποσό ίσο προς το περιθώριο ντάμπινγκ που διαπιστώθηκε προηγουμένως, η αύξηση αυτή είναι αναγκαία και αρκετή για να τερματίσει το ντάμπινγκ και κατά συνέπεια να ανοίξει τον δρόμο για επιστροφή των καταβληθέντων δασμών. Εφόσον κάθε άλλο σημαντικό στοιχείο (ιδίως η κανονική αξία και τα έξοδα πωλήσεως του εισαγωγέα) για τον υπολογισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ παραμένει αμετάβλητο, όταν έχουμε μια τιμή μεταπωλήσεως αυξημένη κατά ποσό ίσο προς το περιθώριο ντάμπινγκ, η κατασκευασμένη τιμή εξαγωγής είναι ίση προς την κανονική αξία: άρα το ντάμπινγκ έχει εξαλειφθεί.

29 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB υποστηρίζουν ότι, για να επιτευχθεί το αποτέλεσμα αυτό, οι καταβληθέντες δασμοί αντιντάμπινγκ δεν πρέπει να θεωρούνται ως δαπάνη που προκύπτει μεταξύ της εισαγωγής και της μεταπωλήσεως και επομένως δεν πρέπει να αφαιρούνται κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής. Κατά συνέπεια το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού πρέπει να θεωρηθεί ότι περιέχει σιωπηρώς την έκφραση « στην περίπτωση όπου αρμόζει ». Η ερμηνεία αυτή θα είχε ως αποτέλεσμα να περιορίζει την αυτόματη αφαίρεση, κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής, των δασμών αντιντάμπινγκ που κατέβαλε ο συνδεόμενος εισαγωγέας μόνο στις περιπτώσεις επανεξετάσεως των δασμών αντιντάμπινγκ και θα έδινε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να μην αφαιρεί τους δασμούς αυτούς όταν πρόκειται για τη διαδικασία της επιστροφής.

30 Κατά τις ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται για την αποφυγή αδικαιολόγητης διάκρισης μεταξύ των συνδεομένων εισαγωγέων και των ανεξαρτήτων εισαγωγέων. Συγκεκριμένα οι τελευταίοι, όταν πλέον έχουν καταβάλει τους δασμούς αντιντάμπινγκ, δικαιούνται να ζητήσουν την επιστροφή τους αν ο εξαγωγέας αύξησε τις τιμές του κατά ποσό αρκετό ώστε να εξαλειφθεί το ντάμπινγκ, ανεξαρτήτως της καταβολής δασμών αντιντάμπινγκ. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο ανεξάρτητος εισαγωγέας είναι ελεύθερος, αναμένοντας την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ, είτε να απορροφήσει τους δασμούς αντιντάμπινγκ πραγματοποιώντας μια μόνο αύξηση έναντι του αγοραστή του, αντιπροσωπεύουσα την αύξηση της τιμής που του έχει χρεώσει ο εξαγωγέας, είτε να μετακυλίσει τους δασμούς αντιντάμπινγκ σε μεταγενέστερο στάδιο, πραγματοποιώντας διπλή αύξηση των τιμών τις οποίες χρεώνει στον αγοραστή του. Στην τελευταία αυτή περίπτωση έχει επίσης την ευχέρεια να μετακυλίσει την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ όταν πλέον θα την έχει λάβει. Αντιστρόφως, ο συνδεόμενος εισαγωγέας είναι αναγκασμένος, κατά την πρακτική της Επιτροπής, να χρεώσει στον αγοραστή του, που είναι ο πρώτος ανεξάρτητος αγοραστής εντός της Κοινότητας, διπλή αύξηση, αντιπροσωπεύουσα τους δασμούς αντιντάμπινγκ για ένα ποσό αρκετό προκειμένου να εξαλειφθεί το ντάμπινγκ, ανεξαρτήτως της καταβολής των δασμών, αναμένοντας να του χορηγηθεί επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ, την οποία έχει την ευχέρεια να μετακυλίσει σε μεταγενέστερο στάδιο.

31 Η ερμηνεία που υποστηρίζουν οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

32 Πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι η ερμηνεία αυτή αντιβαίνει σ' αυτό τούτο το γράμμα της επίδικης διάταξης που προβλέπει ρητά την αφαίρεση των δασμών αντιντάμπινγκ ως δαπανών που προκύπτουν μεταξύ της εισαγωγής της μεταπωλήσεως, κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής, χωρίς να κάνει σχετικώς οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ της περιπτώσεως της επανεξετάσεως και της περιπτώσεως της επιστροφής.

33 Σημειωτέον, δεύτερον, ότι ο σκοπός της κατασκευής της τιμής εξαγωγής είναι ο ίδιος σε περίπτωση επανεξετάσεως και σε περίπτωση επιστροφής. Και στη μία και στην άλλη περίπτωση το ζήτημα είναι να διαπιστωθεί το πραγματικό περιθώριο ντάμπινγκ. Είναι επομένως παράλογο να αφαιρούνται οι δασμοί αντιντάμπινγκ στη μια περίπτωση και όχι στην άλλη.

34 Πρέπει να σημειωθεί, τρίτον, ότι η φερομένη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των ανεξαρτήτων και των συνδεομένων εισαγωγέων, όσον αφορά την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ, δικαιολογείται από τη διαφορά που τους διακρίνει όσον αφορά τις πρακτικές ντάμπινγκ και επομένως δεν αποτελεί δυσμενή διάκριση.

35 Πράγματι, ενώ οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς είναι άσχετοι με τις πρακτικές ντάμπινγκ, οι συνδεόμενοι με τον εξαγωγέα εισαγωγείς βρίσκονται, λόγω του συνδέσμου αυτού, από την άλλη πλευρά του ορίου του ντάμπινγκ κατά την έννοια ότι μετέχουν στις πρακτικές που συνιστούν ντάμπινγκ και, εν πάση περιπτώσει, είναι σε θέση να γνωρίζουν όλα τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται το ντάμπινγκ.

36 Η διαφορά αυτή έχει, μεταξύ άλλων, συνέπειες επί της συμπεριφοράς των ανεξαρτήτων εισαγωγέων και των συνδεομένων εισαγωγέων όσον αφορά τη μετακύλιση του δασμού αντιντάμπινγκ επί των αγοραστών τους.

37 Συγκεκριμένα, όπως ορθά επισήμανε η Επιτροπή, οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς αναγκάζονται να μετακυλίσουν τους δασμούς αντιντάμπινγκ στους αγοραστές τους δεδομένου ότι, αν δεν το πράξουν, αφενός θα χάσουν τους τόκους επί των καταβληθέντων ποσών και θα υποστούν τα αποτελέσματα ενδεχόμενης υποτίμησης του νομίσματος και, αφετέρου, επειδή αγνοούν τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται ο προσδιορισμός του περιθωρίου ντάμπινγκ, θα διατρέχουν τον κίνδυνο να μη τους χορηγηθεί επιστροφή παρά την αύξηση της τιμής εξαγωγής.

38 Αυτό δεν συμβαίνει με τους συνδεομένους εισαγωγείς που μπορούν να μη μετακυλίσουν τον δασμό αντιντάμπινγκ δεδομένου ότι έχουν στην κατοχή τους όλα τα στοιχεία σχετικά με τις εμπορικές πρακτικές στις οποίες στηρίζεται το ντάμπινγκ και επομένως δεν έχουν καμιά αβεβαιότητα και δεν διατρέχουν κανέναν κίνδυνο όσον αφορά τη δυνατότητα να τους χορηγηθεί επιστροφή.

39 Κατά συνέπεια, αν δεν αφαιρεθούν οι δασμοί αντιντάμπινγκ κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής, οι συνδεόμενοι εισαγωγείς θα βρεθούν σε πλεονεκτικότερη θέση από τους ανεξαρτήτους εισαγωγείς.

40 Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι πρέπει να αφαιρούνται οι δασμοί αντιντάμπινγκ κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής ενόψει της επιστροφής των δασμών. Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που αναφέρεται στην εσφαλμένη ερμηνεία του βασικού κανονισμού είναι απορριπτέος.

Β — Ως προς τον λόγο ακυρώσεως περί ελλείψεως νομιμότητας των επιδίκων διατάξεων του βασικού κανονισμού

41 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB φρονούν ότι, αν το άρθρα 2, παράγραφος 8, στοιχείο β, και 16 του βασικού κανονισμού ερμηνευθούν όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, τότε συνιστούν παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και παράβαση του κώδικα αντιντάμπινγκ.

42 Επειδή το επιχείρημα της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχείρισης απορρίφθηκε κατά την εξέταση του προηγουμένου λόγου ακυρώσεως, πρέπει να εξεταστεί τώρα το επιχείρημα της παραβάσεως του κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ.

43 Συναφώς, οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB υποστηρίζουν ότι η πολιτική στην οποία στηρίζονται οι επίδικες διατάξεις είναι παράνομη, καθόσον παραβιάζει τη θεμελιώδη αρχή του δικαίου αντιντάμπινγκ την οποία καθιερώνει το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κώδικα αντιντάμπινγκ που καταρτίστηκε με τη συμφωνία περί της εφαρμογής του άρθρου 6 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (στο εξής: κώδικας αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ, ΕΕ ειδ. έκδ. 11/019, σ. 93), κατά το οποίο «το ποσό του δασμού αντιντάμπινγκ δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο ντάμπινγκ που καθορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2» του ίδιου κώδικα.

44 Κατά τις ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB, αν ένας συνδεόμενος εισαγωγέας καταβάλει δασμούς αντιντάμπινγκ και στη συνέχεια αυξήσει την τιμή που χρεώνει στον πρώτο ανεξάρτητο αγοραστή εντός της Κοινότητας με ποσό ίσο προς τους δασμούς αυτούς, εξαλείφει κατ' αυτόν τον τρόπο το ντάμπινγκ και επομένως δικαιούται να λάβει επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που κατέβαλε.

45 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 5, του κώδικα αντιντάμπινγκ προβλέπει ότι:

«Όταν δεν υπάρχει τιμή εξαγωγής, ή όταν είναι φανερό για τις ενδιαφερόμενες αρχές ότι δεν μπορούν να βασίζονται στην τιμή εξαγωγής λόγω υπάρξεως μιας σχέσεως ή ενός αντισταθμιστικού διακανονισμού μεταξύ εισαγωγέως και εξαγωγέως ή ενός τρίτου, η τιμή εξαγωγής θα μπορεί να κατασκευάζεται με βάση την τιμή, στην οποία τα εισαγόμενα προϊόντα μεταπωλούνται για πρώτη φορά σε έναν ανεξάρτητο αγοραστή (...)»

Η παράγραφος 6 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι, στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, « θα πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη επίσης τα έξοδα περιλαμβανομένων των δασμών και φορολογικών επιβαρύνσεων που μεσολάβησαν μεταξύ εισαγωγής και πωλήσεως καθώς και τα κέρδη ».

46 Όπως ορθά παρατήρησε η Επιτροπή, η μόνη διαφορά μεταξύ του κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ και του κοινοτικού κανονισμού, όσον αφορά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής είναι ότι ο μεν κώδικας απλώς διατυπώνει την αρχή ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα έξοδα που προκύπτουν μεταξύ της εισαγωγής και της μεταπωλήσεως « περιλαμβανομένων των δασμών και φορολογικών επιβαρύνσεων », ο δε κοινοτικός κανονισμός εξειδικεύει ορισμένους από τους δασμούς και λοιπά έξοδα και περιλαμβάνει ιδίως τους δασμούς αντιντάμπινγκ, που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την προσαρμογή.

47 Επομένως, δεν υπάρχει αντίφαση μεταξύ των διατάξεων του βασικού κανονισμού και των διατάξεων του κώδικα αντιντάμπινγκ.

48 Τέλος, οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB υποστηρίζουν ότι η πολιτική της Επιτροπής αποκλίνει από την πολιτική που ακολουθούν οι εμπορικοί εταίροι της Κοινότητας.

49 Λαμβανομένου υπόψη ότι τα επιχειρήματα των ευρωπαϊκών θυγατρικών της NMB δεν στηρίζουν το συμπέρασμα ότι το σύστημα που έχει υιοθετήσει η Κοινότητα είναι παράνομο, το γεγονός ότι οι εμπορικοί εταίροι υιοθετούν άλλες μεθόδους δεν το καθιστά παράνομο.

50 Επομένως, το επιχείρημα αυτό είναι επίσης απορριπτέο.

51 Όσον αφορά τη φερομένη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και τη φερομένη κατάχρηση εξουσίας, αρκεί να διαπιστωθεί ότι αυτοί οι λόγοι ακυρώσεως στηρίζονται σε επιχειρήματα που απορρίφθηκαν ήδη ανωτέρω κατά την εξέταση του λόγου ακυρώσεως περί εσφαλμένης ερμηνείας του βασικού κανονισμού.

52 Οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB υποστηρίζουν περαιτέρω ότι παραβιάστηκε η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον μέχρι της εκδόσεως της ανακοινώσεως της 15ης Οκτωβρίου 1986 οι προσφεύγουσες βασίμως μπορούσαν να υποθέσουν ότι οι αρμόδιες αρχές θα χορηγούσαν επιστροφές σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση.

53 Επ' αυτού αρκεί να σημειωθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούσαν ευλόγως να βασιστούν στην υπόθεση αυτή δεδομένου ότι, όπως αναγνωρίζουν οι ίδιες στο δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή δεν είχε καθορίσει σαφώς τη θέση της ως προς αυτό το ζήτημα πριν από την ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε το 1986.

54 Επομένως, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

55 Τέλος, οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB υποστηρίζουν ότι οι επίδικες αποφάσεις είναι άκυρες λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας.

56 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι η αιτιολογία των αποφάσεων, που αναφέρεται ρητά στις σχετικές διατάξεις του βασικού κανονισμού και της ανακοινώσεως της Επιτροπής του 1986, διευκρινίζει, εξεταζομένη σε συνδυασμό με τις εν λόγω διατάξεις, τους λόγους της μερικής απορρίψεως των αιτήσεων των προσφευγουσών και την οδό που

θα πρέπει να ακολουθήσουν οι προσφεύγουσες για να επιτύχουν την πλήρη επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που κατέβαλαν.

57 Επειδή οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλουν οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της NMB είναι όλοι αβάσιμοι, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

58 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα περιλαμβανομένων και των εξόδων της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα περιλαμβανομένων και των εξόδων της παρεμβαίνουσας.

Joliet Slynn

Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαρτίου 1992.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Joliet